

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 18/2014-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna zloženého z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Milana Lalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika 10. septembra 2014 predbežne prerokoval návrh skupiny 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených poslancom Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. Danielom Lipšicom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 7 v časti „ , ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4, čl. 31 a čl. 69 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh skupiny 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania o súlade čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176

ods. 7 v časti „ , ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4, čl. 31 a čl. 69 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. P o z a s t a v u j e účinnosť čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 9. júla 2014 doručený návrh 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpenej poslancom Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. Danielom Lipšicom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 7 v časti „ , ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o podmienkach výkonu volebného práva“) s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4, čl. 31 a čl. 69 ods. 3 ústavy.

2. Podstata návrhu spočíva v spochybnení ústavnej konformity napadnutých ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva podmieňujúcich možnosť kandidatúry na funkciu starostu obce (primátora) získaním minimálne stredného vzdelania [v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 324/2012 Z. z.]. Navrhovateľ

namieta nesúlady napadnutých ustanovení s ústavou v dôsledku zavedenia vzdelanostného cenzu v súvislosti s realizáciou volebného práva, práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí a práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok.

3. Tvrdí, že napadnuté ustanovenia zákona o podmienkach výkonu volebného práva „sú v priamom rozpore so spôsobom voľby starostu, ako ho zakotvuje čl. 69 ods. 3 prvá veta ústavy. Zavedenie vzdelanostného cenzu je narušením všeobecnosti volebného práva, všeobecnosť volebného práva je však podmienkou ústavne konformnej voľby starostu.“.

4. Napadnuté ustanovenia zákona o podmienkach výkonu volebného práva „sú v rozpore s čl. 30 ods. 1, 3 a 4 ústavy, pretože nerešpektujú právo podieľať sa na správe vecí verejných (v prípade prístupu k funkcii starostu), porušujú princíp všeobecnosti (pasívneho) volebného práva a porušujú princíp rovnakých podmienok prístupu k voleným a iným verejným funkciám“.

5. V tejto súvislosti navrhovateľ dodáva: „Obmedzenie všeobecného práva garantovaného v čl. 30 ods. 1, 3 a 4 zavedením vzdelanostného cenzu je v rozpore s čl. 12 ods. 1 ústavy, pretože ide o právo neodňateľné; zavedením vzdelanostného cenzu sa tak výkon volebného práva odňal osobám, ktoré nespĺňajú zavedený vzdelanostný cenzus. V rozpore s čl. 12 ods. 2 (v spojitosti s čl. 30 ods. 1, 3 a 4) ústavy sú napadnuté ustanovenia zákona preto, pretože poškodzujú osoby, ktoré nedosahujú zavedený vzdelanostný cenzus, na základe ich iného postavenia, teda na základe (ne)dosiahnutého vzdelania.“

6. Cieľom zákonodarcu v súvislosti s prijatím napadnutých ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva „bolo zaručiť lepší výkon funkcie starostu a dodržiavanie právneho poriadku. Nepoužil však prostriedky, ktoré by priamo viedli k dosiahnutiu tohto cieľa, ale plošne obmedzil volebné právo pri voľbe starostu všetkým osobám, ktoré nedosahujú predpísané vzdelanie. Pri rovnakých voľbách (všeobecných, priamych, rovných s tajným hlasovaním) do iných verejných volených funkcií toto právo takto obmedzené nie je. Napadnuté ustanovenia sú tak v rozpore s čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4 ústavy.“.

7. Podľa navrhovateľa napadnuté ustanovenia zákona o podmienkach výkonu volebného práva „*nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Sledovaný cieľ sa nepremieta v legitímite nástroja, ktorý zákonodarca použil. V rozpore s inými ustanoveniami ústavy obmedzil volebné právo a konal tak v rozpore s tým, ako štátny orgán konať má a môže.*“.

8. V rámci svojej argumentácie navrhovateľ taktiež tvrdí: „*Napadnuté ustanovenia sú v rozpore s čl. 31 ústavy, pretože nielenže neumožňujú a nechránia slobodnú súťaž politických síl, ale naopak, tieto ustanovenia ju obmedzujú, robia ju neslobodnou a deformujú ju. Pri výkone volebného práva tak obmedzujú nielen tých, ktorí si uplatňujú svoje pasívne volebné právo, pretože je im znemožnené súťažiť, ale aj tých, ktorí si uplatňujú svoje aktívne volebné právo, pretože je im obmedzovaný výber.*“

9. Navrhovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil nesúlad napadnutých ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva s označenými článkami ústavy.

10. S poukazom na čl. 125 ods. 2 ústavy a § 38 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd pozastavil účinnosť čl. III a čl. IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva, a to z dôvodu, že „*d’alšie uplatňovanie čl. III a čl. IV tohto zákona môže vážne ohroziť základné práva a slobody podľa čl. 30 ods. 1, 3 a 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky, vzhľadom na blížiaci sa termín komunálnych volieb, ktorých sa tieto ustanovenia priamo dotýkajú*“.

II.

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

13. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

14. Podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o návrhoch podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy v pléne. Plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

17. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

18. Podľa § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať

a) označenie predpisu, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily sa namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení,

b) označenie predpisu vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie alebo označenie medzinárodnej zmluvy, jej časti, alebo jednotlivého ustanovenia, s ktorým napadnutý predpis nie je v súlade.

19. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

20. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

22. Podľa § 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže uznesením pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

23. Podľa § 38 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže rozhodnúť o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení aj na návrh účastníka konania. Návrh na pozastavenie účinnosti musí obsahovať konkretizáciu a spôsob ohrozenia základných práv alebo slobôd alebo skutočnosti, ktoré preukazujú, že hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok. O tomto návrhu rozhodne ústavný súd bez zbytočného odkladu.

24. Podľa § 38 ods. 3 zákona o ústavnom súde uznesenie o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení môže ústavný súd aj bez návrhu zrušiť, ak pominuli dôvody, pre ktoré sa prijalo; inak uznesenie zaniká vyhlásením rozhodnutia vo veci samej alebo zastavením konania.

25. Podľa § 38 ods. 4 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhodnutia podľa odsekov 1 a 3 sú všeobecne záväzné odo dňa ich vyhlásenia v Zbierke zákonov.

26. Podľa čl. I § 165 zákona o podmienkach výkonu volebného práva za starostu obce môže byť zvolený obyvateľ obce, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 25 rokov veku a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu.

27. Podľa čl. I § 176 ods. 4 písm. a) zákona o podmienkach výkonu volebného práva ku kandidátnej listine politickej strany alebo koalície musí byť pripojené vlastnoručne podpísané vyhlásenie kandidáta uvedeného na kandidátnej listine, že súhlasí so svojou kandidatúrou, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený, a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu.

28. Podľa čl. I § 176 ods. 7 zákona o podmienkach výkonu volebného práva ku kandidátnej listine nezávislého kandidáta musí byť pripojené vlastnoručne podpísané vyhlásenie kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený, ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu.

29. Podľa čl. I § 177 ods. 1 písm. e) zákona o podmienkach výkonu volebného práva miestna volebná komisia predložené kandidátne listiny preskúma a nezaregistruje kandidáta, ku ktorého kandidátnej listine nie je pripojený doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu.

30. Článok III zákona o podmienkach výkonu volebného práva znie:

«Zákon Slovenskej národnej rady č. [346/1990 Zb.](#) o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení zákona Slovenskej národnej rady č. [401/1990 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [8/1992 Zb.](#), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. [60/1993 Z. z.](#), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. [252/1994 Z. z.](#), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. [222/1996 Z. z.](#), zákona č. [233/1998 Z. z.](#), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. [318/1998 Z. z.](#), zákona č. [331/1998 Z. z.](#), zákona č. [389/1999 Z. z.](#), zákona č. [302/2000 Z. z.](#), zákona č. [36/2002 Z. z.](#), zákona č. [515/2003 Z. z.](#), zákona č. [335/2007 Z. z.](#), zákona č. [112/2010 Z. z.](#) a zákona č. [204/2011 Z. z.](#) sa dopĺňa takto:

1. V § 4 sa na konci pripájajú tieto slová: „a spĺňa predpoklad na výkon funkcie podľa osobitného predpisu 3aa)“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 3aa znie:

„3aa) [§ 13 ods. 1](#) zákona Slovenskej národnej rady č. [369/1990 Zb.](#) v znení zákona č. [180/2014 Z. z.](#)“.

2. V § 21 ods. 3 sa na konci pripájajú tieto slová: „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie podľa osobitného predpisu 3aa)“.

3. V § 22 sa odsek 1 dopĺňa písmenom f), ktoré znie:

„f) ku ktorého návrhu nie je pripojený doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie podľa osobitného predpisu. 3aa)“.

31. Článok IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva znie:

„Zákon Slovenskej národnej rady č. [369/1990 Zb.](#) o obecnom zriadení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. [401/1990 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [96/1991 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [130/1991 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [421/1991 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [500/1991 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [564/1991 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [11/1992 Zb.](#), zákona Slovenskej národnej rady č. [295/1992 Zb.](#), zákona Národnej rady Slovenskej

republiky [43/1993 Z. z.](#), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. [252/1994 Z. z.](#), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. [287/1994 Z. z.](#), zákona č. [229/1997 Z. z.](#), zákona č. [225/1998 Z. z.](#), zákona č. [233/1998 Z. z.](#), nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. [185/1999 Z. z.](#), zákona č. [389/1999 Z. z.](#), zákona č. [6/2001 Z. z.](#), zákona č. [453/2001 Z. z.](#), zákona č. [205/2002 Z. z.](#), zákona č. [515/2003 Z. z.](#), zákona č. [369/2004 Z. z.](#), zákona č. [535/2004 Z. z.](#), zákona č. [583/2004 Z. z.](#), zákona č. [615/2004 Z. z.](#), zákona č. [757/2004 Z. z.](#), zákona č. [171/2005 Z. z.](#), zákona č. [628/2005 Z. z.](#), zákona č. [267/2006 Z. z.](#), uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. [616/2006 Z. z.](#), zákona č. [330/2007 Z. z.](#), zákona č. [334/2007 Z. z.](#), zákona č. [335/2007 Z. z.](#), nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. [205/2008 Z. z.](#), zákona č. [384/2008 Z. z.](#), zákona č. [445/2008 Z. z.](#), nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. [511/2009 Z. z.](#), zákona č. [102/2010 Z. z.](#), zákona č. [204/2011 Z. z.](#), zákona č. [361/2012 Z. z.](#) a zákona č. [160/2014 Z. z.](#) sa dopĺňa takto:

V § 13 ods. 1 sa za druhú vetu vkladá nová tretia veta, ktorá znie: „Predpokladom na výkon funkcie starostu je získanie aspoň stredného vzdelania. 12aa)“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 12aa znie:

„12aa) § 16 ods. 4 zákona č. [245/2008 Z. z.](#) o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. [324/2012 Z. z.](#)“.

III.

32. Ústavný súd návrh navrhovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

33. Z citovaného čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy vyplýva, že do právomoci ústavného súdu patrí rozhodovanie o súlade zákonov s ústavou a s kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami. Návrh bol podaný aktívne legitimovaným subjektom v súlade s čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy.

34. Návrh podľa názoru ústavného súdu spĺňa predpísané náležitosti návrhu na začatie konania ustanovené v § 20 a § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

35. Ústavný súd preskúmal návrh na začatie konania a dospel k záveru, že spĺňa všetky ústavou a zákonom o ústavnom súde predpísané predpoklady na jeho prijatie na ďalšie konanie, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia. Posúdenie súladu navrhovateľom napadnutých ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva s navrhovateľom označenými ustanoveniami ústavy bude predmetom konania vo veci samej.

36. Pokiaľ ide o návrh na pozastavenie účinnosti čl. III zákona o podmienkach výkonu volebného práva, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. [346/1990 Zb.](#) o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, a na pozastavenie účinnosti čl. IV zákona o podmienkach o výkonu volebného práva, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. [369/1990 Zb.](#) o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, považoval ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu za odôvodnené návrhu navrhovateľa vyhovieť a účinnosť označených ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva pozastaviť.

37. Účelom inštitútu pozastavenia účinnosti ustanovení právnych predpisov, ktorých súlad s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou má byť predmetom posúdenia v konaní podľa čl. 125 ústavy je zaistenie účinnej a efektívnej ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) v súlade so zásadami vyplývajúcimi z princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy). V záujme rešpektovania požiadaviek obsiahnutých v princípe právneho štátu je pri tomto type rozhodnutia potrebné zachovať primeranú rovnováhu medzi požiadavkou účinného a neodkladného opatrenia v prospech ochrany ústavnosti na jednej strane a požiadavkou rešpektovania právomoci a pôsobnosti jednotlivých zložiek štátnej moci, ako aj rešpektovania prezumpcie ústavnosti právnych predpisov na strane druhej. Predpokladom rozhodnutia o pozastavení účinnosti právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 2 ústavy, ktoré je svojou povahou opatrením predbežnej a dočasnej povahy, je preto zistenie skutočností opodstatňujúcich záver, že ďalšie uplatňovanie napadnutých právnych predpisov môže ohroziť základné práva a slobody, alebo hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny

nenapraviteľný následok. Hrozba následkov uvedených v čl. 125 ods. 2 ústavy musí byť konkrétna, závažná a relatívne bezprostredná, čo znamená, že musia existovať skutočnosti skutkovej aj právnej povahy opodstatňujúce obavu, že k aplikácii napadnutých ustanovení právneho predpisu už dochádza alebo v relatívne blízkej budúcnosti dôjde, pričom ich právne účinky sú spôsobilé spôsobiť niektorý z následkov uvedených v čl. 125 ods. 2 ústavy (ohrozenie základných práv a slobôd, hrozba vzniku značnej hospodárskej škody alebo napr. aj ohrozenie či poškodenie iných ústavou chránených hodnôt) v jeho konkrétnej podobe.

38. Zatiaľ čo čl. I zákona o podmienkach výkonu volebného práva obsahujúci právnu úpravu nového „volebného kódexu“ Slovenskej republiky nadobúda účinnosť 1. júla 2015, ustanovenia čl. III a čl. IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva nadobudli účinnosť 1. júla 2014. Tieto ustanovenia podmieňujúce možnosť kandidatúry na funkciu starostu obce (primátora), ako aj samotný výkon tejto funkcie získaním minimálne stredného vzdelania v rámci súčasnej účinnej právnej úpravy sú aplikovateľné aj na voľby do orgánov samosprávy obcí, ktoré boli vyhlásené rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky publikovaným pod č. 191/2014 Z. z. na 15. november 2014.

39. Tieto ustanovenia bránia osobám, ktoré k poslednému dňu určenému na podávanie kandidátnych listín (21. september 2014) vo voľbách do orgánov samosprávy obcí vyhlásených na 15. november 2014 nepreukážu získanie aspoň stredného vzdelania, kandidovať na funkciu starostu obce (primátora).

40. Ďalšie uplatňovanie čl. III a čl. IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva bez toho, aby došlo k posúdeniu ich súladu s ústavným poriadkom, preto môže ohroziť základné práva osôb, ktoré vo voľbách do orgánov samosprávy obcí vyhlásených na 15. november 2014 mienia kandidovať na funkciu starostu obce (primátora) a nespĺňajú ustanovený vzdelanostný cenzus. Prípadné konečné rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by boli tieto ustanovenia vyhlásené za nesúladne s navrhovateľom označenými článkami ústavy, by nemohlo spätne zaistiť účinnú ochranu základných práv týchto osôb. Uskutočnenie volieb starostov obcí na základe právnej úpravy, ktorá by mohla byť následne ústavným súdom posúdená ako ústavne nekonformná, by mohlo viesť aj k inému

vážnemu nenapraviteľnému následku spočívajúcemu v spochybnení legitimacy ich výsledkov v niektorých prípadoch.

41. Ústavný súd prihliadajúc na uvedené skutočnosti dospel v posudzovanom prípade k záveru, že v čase predbežného prerokovania návrhu navrhovateľa sú splnené podmienky na pozastavenie účinnosti čl. III a čl. IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva bez toho, aby to akýmkoľvek spôsobom prejudikovalo konečné rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej. Z uvedeného dôvodu rozhodol o pozastavení účinnosti tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

42. Rozhodnutie o pozastavení účinnosti ustanovení uvedených v bode 2 výroku sa stane všeobecne záväzným dňom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Podľa čl. 125 ods. 5 ústavy platnosť rozhodnutia o pozastavení účinnosti čl. III a čl. IV zákona o podmienkach výkonu volebného práva zanikne vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, ak toto rozhodnutie o pozastavení účinnosti ústavný súd už predtým nezruší, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bolo prijaté.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014